

RAUHANVÄLITYSSIMULAATIO – LOOSHLANDIN JA TRISSLANDIN KONFLIKTI

Suomalainen konfliktinratkaisujärjestö CMI työskentelee konflikteissa eri puolilla maailmaa ja tuo konfliktin osapuolia saman pöydän ääreen. Yksi CMI:n keskeisistä tavoista lähestyä tätä työtä on sovittelu- ja vuoropuheluprosessien edistäminen.

Kuvitteellisessa Looshlandin ja Trisslandin konfliktissa tilanne on kiristynyt valtioiden välillä. Tässä rooliharjoituksessa oppilaat pääsevät eläytymään kansainväliseen aseelliseen konfliktiin ja harjoittelemaan sen ratkaisua.

MISTÄ HARJOITUKSESSA ON KYSE

- Kesto: valmistelu luokassa n. 30 minuuttia (tätä ennen oppilaat voivat tutustua rooleihin ja valmistautua harjoitukseen kotona, ja konfliktin taustat voidaan käydä etukäteen läpi koulussa yhdessä opettajan kanssa) + johdatus 15 minuuttia + simulaatio 90 minuuttia + purku 45–90 minuuttia

HARJOITUKSEN TAVOITTEET

Tämän harjoituksen tavoitteena on antaa kokemuksellinen tilaisuus oppia, millaista on osallistua soviteltuun neuvotteluprosessiin monimutkaisen aseellisen konfliktin ohjaamiseksi kohti rauhanomaista ratkaisua.

Neuvottelu ja vuoropuhelu tarjoavat vaihtoehdon väkivallalle ja keinon rakentaa luottamusta riidoissa olevien ihmisten välille. Tämä tapahtuu tuomalla heidät yhteen tasa-arvoisina ja turvallisessa ympäristössä, apunaan sovittelija tai sovittelijoita, jotka konfliktin osapuolet kokevat puolueettomiksi. Kun luottamus on saatu aikaan riidan osapuolten välille, he voivat alkaa etsiä yhdessä ratkaisuja konfliktiin. Luottamus auttaa kutakin osapuolta tuomaan esiin tarpeitaan ja huolenaiheitaan. Tähän tarvitaan myös hyvää sovittelua, sillä väärinkäsityksiä tapahtuu usein ja tunteet voivat käydä kuumina.

Konfliktiin on harvoin olemassa täydellistä ratkaisua, mutta hyvään lopputulokseen päästään sitä todennäköisemmin, mitä parempi on yhteisten ratkaisujen etsimisen prosessi.

HARJOITUKSEN KULKU:

Opettajan rooli simulaation vetäjänä on varmistaa, että harjoitus on järjestetty sujuvasti ja jäsenellisesti: että ohjeet ovat selvät kaikille osallistujille ennen harjoituksen alkamista, kaikki noudattavat ohjeita koko harjoituksen ajan, ja että harjoituksen päätyttyä pidetään tehokas purkukeskustelu.

Harjoituksen perimmäinen tavoite tietenkin on, että simulaatio on osallistujien kannalta rikas ja tietoinen tilaisuus oppimiseen. Tässä hyvät ennakkovalmistelut ja purku ovat avainasemassa.

Oppilaat voivat valita omat roolinsa (tähän tarvitaan keskustelua ryhmän kesken, sillä useampi osallistuja voi haluta samaan rooliin) tai opettaja voi päättää kunkin oppilaan roolin. Yleensä tavoitteena on taata kullekin oppilaalle parhaat mahdollisuudet oppia, sen mukaan miten opettaja arvioi heidän luontevasti toimivan kussakin eri roolissa. Opettajan on tasapainotettava oppilaan kyky suoriutua roolista ja lisätä harjoituksen vaikuttavuutta, sekä toisaalta oppilaalle sopiva haastetaso.

Materiaalissa on kuvailtu kolmetoista roolia, mutta luokkakoko vaihtelee. Siksi ainakin joitain rooleja on todennäköisesti annettava useamman kuin yhden oppilan esitettäväksi. Tämä voi antaa tilaisuuden toimia saman roolien eri tulkintojen kanssa. Se vastaa todellisuutta, sillä kaksi ihmistä eivät koskaan ole täysin samanlaisia.

Valmistelut

Huoneen keskelle tulee merkitä vaikkapa maalarinteipillä viiva, joka jakaa tilan kahtia. Keskelle huonetta, viivan kohdalle, tulisi asettaa pyöreä pöytä.

Ensimmäisten 30 minuutin aikana valmistaudutaan neuvotteluihin. Osallistujat tulisi ohjata tuoleihin, jotka on merkitty heidän roolihahmojensa nimillä. Kaikki toimijat, jotka karkeasti ottaen edustava konfliktin "A"-osapuolta istuvat näin yhdellä puolella huonetta, ja "B"-osapuolen edustajat istuvat huoneen vastakkaisella laidalla. Lattiaan merkitty viiva erottaa osapuolet toisistaan. Parhaassa tapauksessa huoneessa on uloskäynti molemmilla laidoilla. Näin osallistujat, jotka haluavat neuvotteluihin valmistautumisen aikana tavata vastapuolen edustajia luottamuksellisesti, voivat poistua huoneesta ja pitää tapaamiset yhteisen tilan ulkopuolella.

Harjoituksen jälkeen

Heti harjoituksen päätyttyä on tärkeä pitää lyhyt palautumisharjoitus kaikkien osallistujien kanssa, jotta voi tehdä selväksi missä kohden harjoitus loppuu ja oppilaat voivat olla jälleen omia itsejään ja suhtautua toisiinsa tavalliseen tapaan. Rooleista palautumiseen on monia harjoituksia. Yksi esimerkki lyhyestä harjoituksesta on asettaa osallistujat seisomaan piirissä ja kehottaa heitä elehtien riisumaan roolin yltään vaatekappale kerrallaan: roolin hatun, kengät, paidan ja niin edelleen. Toinen esimerkki, jonka voi liittää edellisen jatkoksi, on pyytää osallistujia kiertämään huoneessa esittäytyen ja tervehtien toisiaan omilla nimillään. Näin he ilmaisevat paluutaan normaaliin identiteettiinsä.

Rooleista palautumisen jälkeen tulisi viivyttelämättä käydä läpi perusteellinen purkukeskustelu. Se voi kestää yhtä kauan kuin itse harjoitus, jos vetäjän onnistuu edistää keskustelua ja pohdintaa. Lyhyt tauko voi olla paikallaan simulaation päättymisen (eli rooleista palautumisen) ja jälkipuinnin välillä.

Huomaathan, että alla oleva materiaali on tarkoitettu vain ohjenuoraksi. Tunnet itse parhaiten omat oppilaasi, ja voit muuttaa simulaation aineistoa enemmän tai vähemmän yksityiskohtaiseksi tai sisällyttää siihen yksinkertaisempaa tai monimutkaisempaa kieltä sen mukaan, mikä opetuksen kannalta toimii parhaiten. Jos koet oppilaidesi tarvitsevan lisäohjeita avauskohtauksesta eteenpäin, voit hyvin selittää heille tarkemmin mitä tehdä, alla esitettyjen tehokkaan sovittelun neuvojen mukaan. Mutta muista jättää tilaa myös improvisaatiolle.

On hyvä käydä harjoituksen kulku läpi suullisesti ja jakaa roolit jo edellisenä päivänä ennen varsinaista simulaatiota. Tässä yhteydessä on myös hyvä jakaa konfliktitilannetta esittelevä kirjallinen taustamateriaali ja roolien ohjeistukset. Näin oppilaat voivat valmistautua itsenäisesti ja pohtia roolejaan kotona, jolloin tähän ei kulu aikaa harjoituspäivänä. Tarvittaessa konfliktin taustat voidaan käydä yhdessä opettajan kanssa läpi, ja näin varmistaa, että kaikki ymmärtävät, mistä konfliktissa on kyse.

Harjoituspäivänä opettajan johdatus simulaatioon voi viedä 15 minuuttia. Siinä voidaan varmistaa, että kaikki osallistujat ovat ymmärtäneet tärkeimmät ohjeet ja käydä läpi oppilaita askarruttavia kysymyksiä ennen harjoituksen alkamista. Itse simulaatioon kannattaa varata enintään 90 minuuttia ja rooleista palautuminen voi viedä viisi minuuttia. Harjoituksen jälkeisen keskustelun tulisi kestää vähintään 45 minuuttia, mieluummin lähempänä 90 minuuttia.

Harjoitusmateriaali

Alla olevien monisteiden lisäksi simulaation vetäjän tulisi varata käyttöön nämä tarvikkeet harjoitusta varten.

- Fläppitaulu ja paperia tai valkotaulu ja tusseja (jotta välittäjäryhmä voi tehdä reaaliaikaisia merkintöjä neuvottelujen sisällöstä)
- Suuri pyöreä pöytä tai useita pöytiä jotka voidaan yhdistää suureksi neuvottelupöydäksi, jonka ympärillä on tuoleja kaikille osallistujille ja harjoituksen vetäjälle
- Riittävän suuri tila simulaatiolle -- tarvitaan suuri huone neuvotteluympöydälle ja lisäksi useita pieniä huoneita tai jokin tila suuren neuvotteluhuoneen ulkopuolella kahdenvälisiä ja pienryhmien keskinäisiä neuvotteluja varten. Nämä tilat tulisi rauhoittaa muilta käyttäjiltä harjoituksen ajaksi, etteivät ulkopuoliset pääse häiritsemään simulaation osallistujia.
- Lisäkappaleita yleisohjeista ja konfliktin taustoista sekä roolimonisteista, sillä varalta että osallistujat ovat unohtaneet ottaa omat kappaleensa mukaan
- Suuria tulostettuja kopioita konfliktialueen kartasta, jotka voidaan ripustaa neuvotteluhuoneen ja pienempien huoneiden seinälle. Karttojen tulisi olla vähintään A3-kokoisia. Jos A2-koko on mahdollinen, vielä parempi.

Opettaja: Jaa alla olevat yleisohjeet kaikille osallistujille. Ne luovat harjoituksen yhteiset puitteet.

MONISTE 1 YLEISET OHJEET

Jokainen teistä saa kuvauksen tietyistä roolista, jota saatte esittää tässä simulaatiossa. Roolikuvaukset sisältävät tiivistelmän esittämänne toimijan taustasta, tilanteesta ja tavoitteista konfliktin suhteen. Pohdi kotona ennen harjoitusta, miten toimit roolissa. Voit myös etsiä lisätietoa roolistasi internetistä, jos se ei ole sinulle tuttu.

Otat osaa osaa neuvotteluprosessiin, joka käsittelee nykyaikaista aseellista selkkausta kuvitteellisella alueella Euroopan mantereella.

Muista seuraavat ohjeet tehokkaaseen neuvotteluun ja yritä noudattaa niitä parhaasi mukaan:

- Ilmaise kantasi mahdollisimman selkeästi: mitä haluat, mitä et halua, ja miksi. Voit vapaasti näyttää myös tunteitasi, mutta yritä rakentavassa hengessä selittää mitä tunnet ja miksi.
- Yritä parhaasi mukaan ymmärtää toisten ihmisten tilannetta, etenkin niiden, joiden kanssa näkemyksesi ovat ristiriidassa: kysy kysymyksiä, älä ryhdy väkivaltaiseksi tai käytä hyökkäävää kieltä, ole empaattinen, kuuntele tarkkaavaisesti.
- Mieti, kuinka voit hyödyntää suhteitasi: käytä olemassa olevia hyviä suhteita, jotka on kuvailtu simulaation ohjeissa, ja yritä kehittää uusia liittolaisuuksia harjoituksen edetessä. Riidat voidaan ratkaista vain, jos ihmiset luottavat ja ovat yhteydessä toisiinsa.
- Etsi ratkaisuja. Älä lyttää ideoita, vaikka ne vaikuttaisivat kuinka hulluilta. Yritä olla luova ja keksiä jotain, joka tyydyttäisi tai jopa miellyttäisi kaikkia osapuolia.

Harjoituksen vetäjän johdannon jälkeen ensimmäiset puoli tuntia 90 minuutin simulaatiosta on varattu valmistautumiselle, joka on tarpeen aina ennen neuvotteluja. Tänä aikana voit käydä keskusteluja kahden kesken tai pienissä ryhmissä muiden toimijoiden kanssa, jotta voit parhaiten valmistautua neuvottelupöytäan. Voit puhua välittäjäryhmälle ja kertoa heille tarpeistasi ja vaatimuksistasi. Voit puhua toimijoille, joiden kanssa koet olevasi samalla puolella, ja sopia yhteisistä kannoista ja neuvottelutaktiikoista. Voit puhua toimijoille, joiden kantoja et tunne, saadaksesi ja vaihtaaksesi tietoa. Voit löytää yhteisiä tavoitteita ja muodostaa uusia liittolaisuuksia. Voit yrittää jopa jutella vastapuolen edustajille, jos uskot sen olevan mahdollista ja sopivaa, ja selvittää onko tulevaisuudessa mahdollisuuksia päästä eteenpäin. Ole kuitenkin varovainen sen suhteen, missä ja miten lähestyt vastustajiasi, ettet joudu omien liittolaistesi kritiikin kohteeksi. Joskus tällaiset riskialttiit keskustelut on syytä käydä luottamuksellisesti ja salassa julkisuudelta.

Kun 30 minuutin neuvotteluihin valmistautumisaika on ohi, neuvottelujen välittäjät kutsuvat teidät pöydän ääreen keskelle huonetta. Seuraavat 60 minuuttia ovat neuvottelu-aikaa. Sinä aikana sinä tai joku muu osallistujista saattaa esittää neuvottelujen päättämistä. Jos välittäjäryhmä suostuu, voitte jälleen poistua pöydästä ja käydä lisää kahdenvälisiä tai pienen ryhmän sisäisiä keskusteluja, ennen kuin välittäjäryhmä jälleen kutsuu teidät neuvottelupöydän ääreen. Kaikki neuvottelujen osapuolet ja toimija saattavat palata pöydän ääreen, mutta voitte myös sopia, ettei kaikkien ole tarpeen istua suuren pöydän ääreen jokaisella kerralla.

Voi käydä niinkin, että prosessi jakautuu kahtia rinnakkaisiin neuvotteluihin, joita kumpaakin välittää joku välittäjäryhmän jäsenistä. Näin voi käydä esimerkiksi jos kaikki ovat yhtä mieltä, että kaksi eri ryhmää neuvottelevat kahdesta eri asiakokonaisuudesta rinnakkain. Ryhmät kokoontuvat sitten kertomaan toisilleen neuvottelujen etenemisestä.

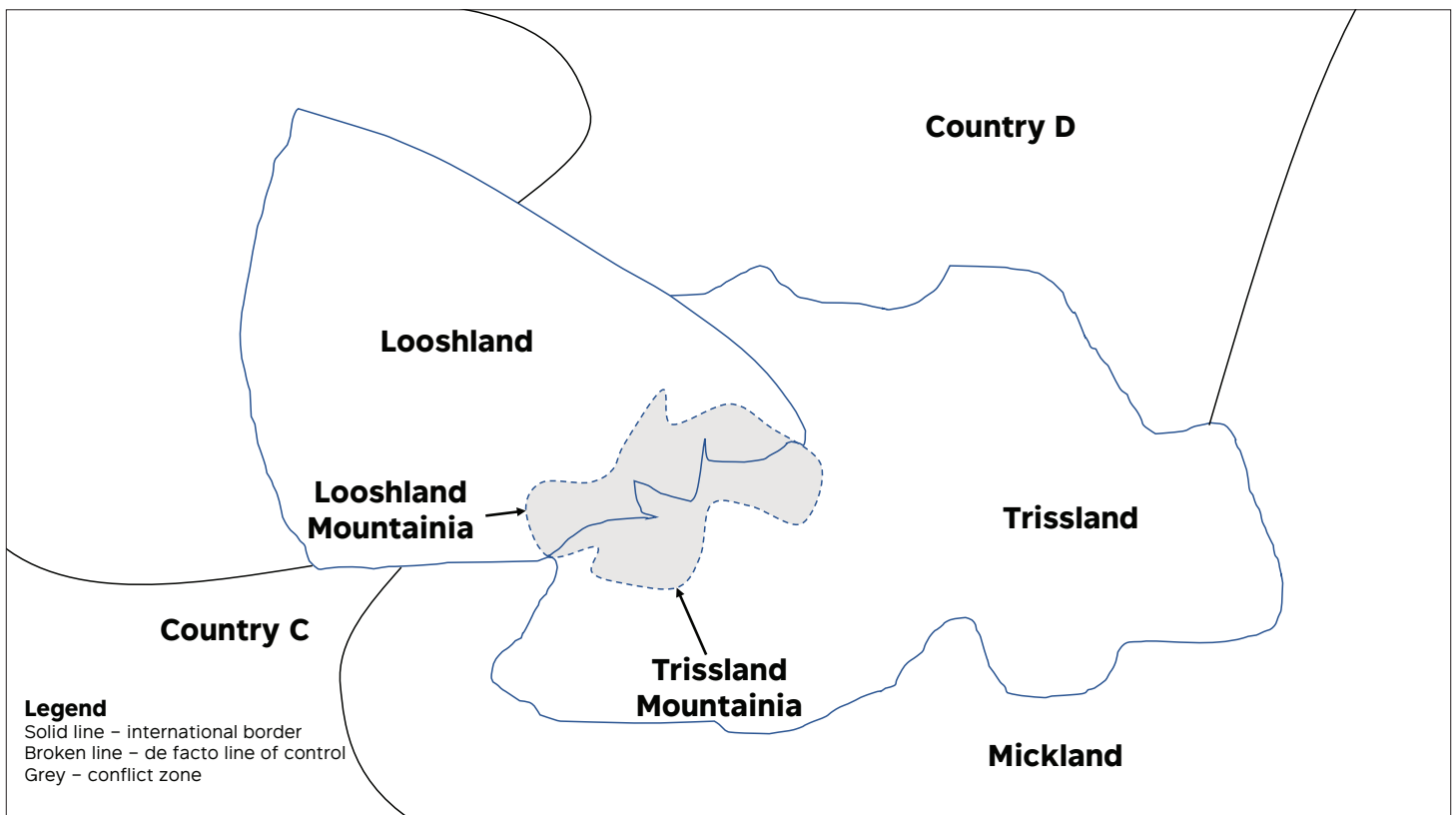
Konfliktissa voi olla monia teemoja, kuten poliittiset, taloudelliset, sotilaalliset, inhimilliseen turvallisuuteen liittyvät, yhteiskunnalliset, kulttuuriset, perustuslailliset, juridiset, alueelliset, resursseihin ja oikeuksiin liittyvät sekä monet muut kysymykset.

Harjoituksen aikana on sinun vastuullasi toimia niin, että voitte edetä simulaatiossa. Jokaisen yksilön ja ryhmän toiminta vaikuttaa lopputulokseen. Päämäärä, johon teidän tulisi neuvottelujen kautta pyrkiä, on löytää ratkaisu ainakin joihinkin konfliktin osa-alueisiin. Varmista ratkaisuja etsiessäsi, että saavutat roolikuvauksessasi kerrotut tavoitteet.

Voit käyttää harjoitukselle varattua tilaa tehokkaasti hyväksesi. Voit kävellä pois ihmisten luota, etsiä paikkoja, istua ja jutella, etsiä ja tavata toisia, tai kommunikoida toisten kanssa käyttämällä viestintävälineitä kuten kännykkää tai internetiä.

Simulaation jälkeen seuraa ohjattu roolien riisuminen ja purkukeskustelu, jossa voitte yhdessä pohtia kysymyksiä, jotka auttavat jäsentämään mitä simulaatiossa tapahtui ja mitä siitä voitte oppia.

Konfliktin tausta

Looshland ja Trissland ovat Euroopan valtioita, joilla on yhteinen raja ja toisiinsa kytkeytyvä historia. Vuoden 2017 alusta lähtien niiden kesken on kytenyt monimutkainen aseellinen konflikti syrjäisellä alueella yli valtioita erottavaa rajan. Molemmiin puolin tuhansia ihmisiä on kuollut, ja konflikti on saanut kansainvälistä mediahuomiota – ei vähiten väkivaltaa paenneiden satojen tuhansien pakolaisten vuoksi.

Tässä konfliktissa on mukana monenlaisia toimijoita, kuten on tyypillistä viime aikojen konflikteille, joissa yhdistyy maan sisäisiä ja kansainvälisiä elementtejä. Mukana on usein epävarmoja harmaita alueita, sekä maantieteellisiä että poliittisia.

Etniset looshit ovat aina muodostaneet enemmistön Looshlandin väestöstä, ja etniset trissit ovat merkittävä vähemmistö. Ennen toista maailmansotaa heitä oli noin 30 prosenttia Looshlandin väestöstä. Trisslandissa tilanne on melkein päinvastainen: Etniset trissit muodostivat 65 prosenttia väestöstä ennen toista maailmansotaa, ja loput ovat etnisiä loosheja. Sekä looshit että trissit elivät aikaisemmin sekaisin molempien maiden alueella niin, että kummassakin maassa vähemmistön edustajia oli enemmän rajan tuntumassa. Viimeisten sadan vuoden aikana maailmansotien ja muiden kansainvälisten poliittisten prosessien myötä vähemmistöt ovat kummassakin maassa keskittyneet vain rajan läheisyyteen.

Konfliktialueen muodostaa rajan ylittävä Vuoristolän alue, joka levittäytyy molempiin puoliin kansainvälisesti tunnustetun Looshlandin ja Trisslandin välisen rajan. Vuoristolän asutus on satojen vuosien ajan ollut erityisen sekoittunutta. Ennen kuin aseellinen konflikti puhkesi vuonna 2017, etniset looshit olivat enemmistönä Trisslandin Vuoristolassa ja vastaavasti etniset trissit muodostivat enemmistön Looshlandin puoleisessa Vuoristolassa.

Etnisten ryhmien historiallinen sekoittuminen yli rajojen on saanut kansallismieliset kummallakin puolella vaatimaan koko kahden valtion aluetta omakseen.

Kartalle harmaalla merkitty konfliktialue ei ole sotilaallisesti Looshlandin tai Trisslandin hallinnassa. Aseellinen ei-valtiollinen ryhmä nimeltä Looshin demokraattinen tasavalta (LDT), jonka jäsenet ovat pääosin etnisiä loosheja, pitää otteessaan suurinta osaa konfliktivyöhykkeestä Trisslandissa ja pientä aluetta Looshlandin puolella rajaa. Vastaavasti pääosin etnisistä trisseistä koostuva aseistettu ryhmittymä, Trissien kansan vapautusliitto (TKVL), on vallassa konfliktialueen Looshlandin puoleisessa osassa ja pitää hallussaan pientä aluetta Trisslandin puolella. Raja hallinta-alueiden välillä on monimutkainen ja epämääräinen, koska alueen maasto on täynnä vuoria, laaksoja, syrjäisiä polkuja ja aiemmin käyttämättömiä tunneleita.

LDT:llä on pitkä rintamalinja Trisslandin kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä, jonka varrella se ottaa aika ajoin yhteen Trisslandin valtion armeijan kanssa. TKVL:llä on samanlainen rintamalinja Looshlandin sisällä, ja samoin se taistelee toisinaan looshlandin hallituksen joukkojen kanssa. Molemmat rintamalinjat on merkitty karttaan katkoviivoilla, ja niitä kutsutaan epävirallisesti “valvontalinjoiksi”, koska mikään kansainvälinen elin ei tunnista niitä varsinaisiksi rajoiksi.

Kansainvälisen politiikan asiantuntijat uskovat, että Looshlandin poliittisella eliitillä on vahvat kytkökset LDT:hen ja Trisslandin päättäjillä vastaavasti epävirallisia yhteyksiä TKVL:n suuntaan. Kuten arvata saattaa, tästä johtuen valtiot syyttävät toisiaan sekaantumisesta maan sisäisiin asioihin ja jopa laittomien miehitysjoukkojen tukemisesta.

Aseellista konfliktia joudutti sarja viimeaikaisia vähemmistöihin kohdistuvia ihmisoikeusrikkomuksia kummassakin maassa. Ne kiihtyivät, kun maat maksoivat naapuriensa tekoja takaisin samalla mitalla. Kun esimerkiksi toinen valtio hyväksyi vähemmistöjä sortavan lain, vastasi naapurimaa kohdistamalla kostotoimia omalla alueellaan asuviin vähemmistöihin. Näitä ihmisoikeusongelmia on ollut molemmissa maissa: Koulutusta tai mediasisältöä ei ole tarjottu vähemmistökielellä. Etnisiä vähemmistöjä ei ole päästetty turvallisuusalan töihin. Alueen autonomiaa tai valtiosta eroamista kannattavien aktivistien sananvapautta on tukahdutettu. Kilpailevia ja vähemmistöjä poissulkevia historiantulkintoja on levitetty valtion tuella.

Jännitteet Vuoristolassa kiristyivät vuosien ajan globaalin geopoliittisen tilanteen heikentyessä. Aseellisen konfliktin syttymistä siivitti sarja tilanteita, joissa Looshlandin keskuhallitus poistatti historiallisia monumentteja ja muutti katujen nimiä trissienemmistöisessä Looshlandin Vuoristolassa. Vastauksena tähän aseistautuneet ja järjestäytyneet trissit alkoivat vallata hallintorakennuksia sekä liikenneinfrastruktuuria. He ajoivat Looshlandin poliisin ja erikoisjoukot ulos. Rajan takana Trisslandin Vuoristolassa etniset looshit alkoivat kostoksi vallata aluetta. Mukana oli merkkejä etnisestä puhdistuksesta, jonka kohteena olivat etniset trissit. Heistä suurin osa joutui pakenemaan muualle maahan, pääasiassa Trisslandin pääkaupunkiin. Seuranneissa väkivaltaisuuksissa LDT otti yhteen myös TKVL:n kanssa ja maa-alueet vaihtoivat omistajaa rajan molemmilla puolilla.

Looshlandin ja Trisslandin hallitukset allekirjoittivat kuukausi sitten tulitaukosopimuksen. TKVL tai LDT eivät kuitenkaan sopimusta allekirjoittaneet, koska Looshlandin hallitus ei suostunut myöntämään TKVL:lle eikä Trisslandin hallitus LDT:lle minkäänlaista virallista statusta. Kapinallisryhmät ovat kuitenkin pääosin noudattaneet tulitaukoa maidensa hallitusten joukkoja vastaan.

Sekä Looshlandin että Trisslandin julkisuudessa esittämä tavoite on palauttaa rajojensa hallinta ja alueellinen koskemattomuus kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä.

LDT:n (jonka hallitsema osa konfliktialuetta sijaitsee pääosin Trisslandissa) julkinen tavoite on perustaa itsenäinen valtio etnisille loosheille Trisslandin valtiolle aikaisemmin kuuluneelle alueelle, ja myöhemmin rakentaa vahvat poliittiset, sotilaalliset ja kulttuuriset suhteet uuden itsenäisen valtion ja Looshlandin välille.

TKVL:n (joka hallitsee aluetta enimmäkseen Looshlandin puolella konfliktivyöhykettä) julkinen tavoite on perustaa poliittisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti autonominen alue Looshlandin sisällä ja varmistaa etnisten trissien turvallisuus ja kehitys vähemmistökansana Looshlandissa. TKVL on tosin myös ilmoittanut, että Looshlandin demokratian heikko tila ja haluttomuus jakaa valtaa tekevät trissivähemmistön turvallisuuden ja hyvinvoinnin takaavan toimivan itsemääräämisoikeuden toteutumisesta epätodennäköistä. Näin ollen realistisempi toive heille on Trisslandin sotilaallinen voitto Looshlandista, joka joutuisi näin luovuttamaan osan konfliktivyöhykkeestä Trisslandille.

Tärkeimmät kansainväliset sidosryhmät konfliktissa ovat globaalit suurvallat Gegland ja Mickland, jotka ovat tahoillaan Looshlandin ja Trisslandin rajanaapurit. Koska molemmat maat ovat YK:n turvallisuusneuvoston pysyviä jäseniä, ne ovat myös vahvasti mukana Vuoristolan rauhanprosessin niin sanotussa kansainvälisessä yhteysryhmässä. Sekä Geglandilla että Micklandilla on pitkään ollut vaikutusvaltainen asema Looshlandia ja Trisslandia ympäröivällä laajemmalla alueella.

Gegland näkee itsensä maailmanlaajuisesti esimerkkinä “modernista ulkopoliittisesta nationalismista” eli vahvana, omia etujaan ajavana valtiona, joka liittoutuu muiden maiden kanssa lyhyen ja keskipitkän aikavälin etujensa mukaisesti ja arvostaa valtioiden suvereni-teettia enemmän kuin globaalia demokraattista yhteistyötä.

Micklandilla on aikaisemmin ollut vahvat poliittiset suhteet Trisslandiin, mutta viimeisen vuosikymmenen aikana tämä suhde on heikentynyt. Syitä ovat muun muassa Trisslandin demokratian heikko tilanne ja Micklandin sisällä vallitseva poliittinen paine panostaa vähemmän ulkopolitiikkaan. Mickland näkee itsensä “liberaalidemokraattisen maailmanjärjestyksen” globaalina johtajana, ja sen arvot ovat siksi ideologisessa ristiriidassa Geglandin kanssa.

On tärkeä huomata, että Vuoristolän rauhanprosessin kansainvälisen yhteisryhmän jäsenillä on todellisuudessa epävirallinen veto-oikeus mihin tahansa konfliktin ratkaisuun. Tuli-taukosopimuksessa määrättiin yhteisryhmän jäsenille oikeus puuttua tilanteeseen sotilaallisesti rauhanturvaoperaation muodossa, “elleivät konfliktin osapuolet löydä ratkaisua ja/tai turvallisuustilanteen huonontuminen uhkaa suurta määrää ihmishenkiä”.

Koko Vuoristolän alue, molemmin puolin kansainvälisesti tunnustettua Trisslandin ja Looshlandin välistä rajaa, sisältää runsaasti luonnonvaroja, kuten bauksiittia ja uraania. Näiden mineraalien ja niihin liittyvien tuottojen hallinta on tärkeä tavoite kaikille osapuolille.

Seuraavat konfliktin toimijat ottavat osaa simulaatioon:

Looslandin pääneuvottelija (myös armeijan korkea-arvoinen kenraali)

Looshlandilainen liikemies

Trisslandin pääneuvottelija

Trisslandin armeijan kenraali

Trisslandilainen liikemies

LDT:n komentaja

LDT:n pääneuvottelija

Kansainvälisten trissipakolaisten johtaja

Maan sisäisten trissipakolaisten johtaja

Geglandia edustava diplomaatti

Micklandia edustava diplomaatti

Puolueeton välittäjä

Puolueettoman välittäjän neuvonantaja

Opettaja: Jaa seuraavat roolikuvaukset osallistujille: yksi kullekin, oppilaille päätettyjen roolien mukaisesti.

Sukupuolesta: Moni rooli on kirjoitettu erityisesti miespuoliselle toimijalle, mikä heijastelee Looshlandin miesvaltaista yhteiskuntaa. Todennäköisesti tällaiset asemat yhteiskunnassa kuuluisivat miehille. Yksi rooli on erityisesti kirjoitettu naispuoliselle toimijalle, jotta voidaan varmistaa naisnäkökulman tuominen rauhanprosessiin. Se on tavoiteltava käytäntö nykyäikaisissa neuvotteluprosesseissa. Simulaatiossa kaikkia rooleja voivat kuitenkin esittää yhtä hyvin miehet ja naiset. Itse asiassa uppoutuminen epätyypillisen sukupuolirooliin voi olla hyödyllinen oppimiskokemus joillekin osallistujille.

MONISTE 2

ROOLI 1 – LOOSHLANDIN PÄÄNEUVOTTELIJA (MIES)

Olet korkea-arvoinen kenraali Looshlandin puolustusvoimissa. Olet ollut sotilas koko ikäsi, mutta ennen sodan syttymistä vuoden alussa et ole koskaan osallistunut taisteluihin. Siitä lähtien olet johtanut kamppailua omien sanojesi mukaan "trissiterrorismia" vastaan Looshlandin Vuoristolassa. Presidentti nimitti sinut johtamaan neuvotteluryhmää monenkeskisissä neuvotteluissa Looshlandin ja Trisslandin Vuoristolan konfliktin ratkaisemiseksi.

Johtavana sotilashenkilönä sinut tunnetaan maassasi hyvin, ja vaikka kansa on kokenut eräiden alueiden hallinnan menettämisen kipeänä, sinua ei ole syytetty siitä. Saat moitteita siitä, ettei aluetta ole saatu takaisin hallintaan tarpeeksi nopeasti. Näyttää siltä, että presidentti on alkanut nähdä sinut poliittisena kilpailijana ja antoi siksi tarkoituksella niskaasi tämän vaikean tehtävän: kannat sekä poliittisen että sotilaallisen vastuun konfliktin ratkaisemisesta. Jos onnistut, saattaa kansansuosio nostaa sinut seuraavaksi presidentiksi. Kun epäonnistut, mikä vaikuttaa todennäköisemmältä, näytät parhaassa tapauksessa saamatomalta ja pahimmassa tapauksessa maanpetturilta.

Onnistuaksesi sinun täytyy saada aikaa sopimus vastustajiesi kanssa, mutta myös vakuuttaa oman maasi eliitti ja äänestäjät siitä, että kyseessä on paras mahdollinen ratkaisu näissä olosuhteissa. Tiedät, ettet voi saada kaikkea haluamaasi neuvotteluissa, mutta sinulle valtiosi alueellinen yhtenäisyys on kynnyksikysymys – palaakaan maa-alasta ei voida luovuttaa. Kenties autonomia tai jokin muu vallanjako trissien kanssa voisi olla hyväksyttävissä, mutta kansan enemmistö haluaa sotarikoksiin, kuten etnisiin puhdistuksiin, syyllistyneet TKVL:n jäsenet oikeuden eteen. Heitä ei voi armahtaa.

Henkilökohtaisesti näet etnisen puhdistuksen tehokkaana keinona selvittää Vuoristolan kaltaiset ongelmat, koska uskot etnisten ryhmien sekoittumisen johtavan väistämättä yhteentörmäyksiin. Tämän vuoksi sinua kalvaa, että olet joutunut antamaan sotilaallista tukea LDT:lle, salassa mutta presidentin siunauksella. Mielestäsi LDT:n komentajat ovat sotahulluja ja vaarallista väkeä mille tahansa tulevalle valtiolle. Henkilökohtaisella tasolla on paljon helpompi tulla toimeen Trisslandin virallisen armeijan edustajien kanssa. Pidät heitä kollegoinasi.

Aikaisempi elämäsi nojatuolikenraalina ei ole tuonut sinulle suurta omaisuutta, ja olet käyttänyt kaikki sodan tuomat tilaisuudet kerätäksesi rahaa oman ja perheesi tulevaisuuden varalle. Olet muun muassa ottanut haltuusi suurten osan salakuljetuksesta yli valvontalinjan ja kansainvälisen rajan, mikä on vaatinut käytännön järjestelyjä TKVL:n johdon kanssa. Olet myös myynyt laittomasti aseita LDT:lle, kun he ovat kokenet virallisen sotilasavun riittämättömäksi. Mielestäsi niiden sotahullut pitäisi sentään maksaa saamastaan kalustosta.

Tiedät, että Looshlandin liike-elämän edustaja on presidentin puolueen suuri rahoittaja. Se ei kuitenkaan mielestäsi anna hänelle oikeutta vaikuttaa neuvottelutaktiikkaasi.

MONISTE 3

ROOLI 2 – LOOSHLANDILAINEN LIKEMIES (MIES)

Olet varakas liikemies Looshlandissa. Sinulla on jo pitkään ollut kaupallisia intressejä nykyisellä konfliktivyöhykkeellä rajan molemmin puolin, Looshlandin Vuoristolassa ja Trisslandin Vuoristolassa. Tärkein liiketoimintasi on luonnonvarojen louhinta, jalostus ja vienti tuolta ja muilta alueilta. Jokainen päivä sotaa tuottaa sinulle tappiota, heikentää uskottavuuttasi kansainvälisten kumppaniesi silmissä ja aiheuttaa ennen aikaista hiustenlähtöä stressin vuoksi. Tappioiden leikkaamiseksi olet ryhtynyt puoliksi laittomiin liiketoimiin. Joudut maksamaan lahjuksia kaivosalueita hallitseville asejoukoille ja “suojelurahaa” kummankin hallituksen joukoille, joiden valvomien tarkastuspisteiden läpi tuotteesi joutuvat kulkemaan matkalla jalostettavaksi.

Sinulla on monitahoinen suhde kollegoihisi Trisslandissa. Joissain yhteyksissä olette kilpailijoita, joissain teette yhteistyötä.

Olet täysin laillisesti tukenut suurilla summilla Looshlandin presidentin puoluetta, ja tänä vuonna olet joutunut maksamaan lahjuksia suoraan pääneuvottelijalle, joka sotilasjohtajan ominaisuudessa hallitsee sinulle tärkeitä kuljetusreittejä. Tämän vuoksi koet, että sinulla on valtaa antaa hänelle ohjeita kuinka parhaiten ajaa Looshlandin asiaa neuvottelupöydässä.

Et pidä julkisesta esiintymisestä ja pysyttelet mieluusti poissa rauhanneuvottelujen kaltaisista mediasirkuksista, mutta olet valtavan kiinnostunut neuvottelujen lopputuloksesta ja välittäjäryhmä on rohkaissut sinua osallistumaan prosessiin. Poliitikot ja sotilaat eivät ole onnistuneet ratkaisemaan tätä sotkua, joten ehkä sinun on aika astua esiin ja näyttää heille, millaista jälkeä voi saada aikaan, kun ajattelee käytännönläheisesti ja ilman hyödyttöä ideologista typeryyttä.

Olet liiketoimissasi tottunut luottamuksellisiin kahdenkeskisiin neuvotteluihin ja käytät tätä tehokkaasti eduksesi liittolaisuuksien rakentamisessa ja etujesi tavoittelussa.

MONISTE 4

ROOLI 3 – TRISSLANDIN PÄÄNEUVOTTELIJA (NAINEN TAI MIES)

Olet Trisslandin ulkoministeri ja parlamentin arvostettu jäsen. Edustat samaa puoluetta kuin pääministeri, joka nimitti sinut konfliktin pääneuvottelijaksi.

Pääministeri on antanut sinulle vaikean tehtävän löytää ulospääsy konfliktista, koska olet hänelle luotettu liittolainen. Ymmärrät, että onnistuessasi tehtävässä voit tähdätä kansansuosion aallolla puolueesi seuraavaksi johtajaksi. Jos epäonnistut, näytät saamattomalta ja poliittinen urasi jää polkemaan paikoilleen.

Onnistuaksesi sinun täytyy saada aikaan sopimus vastustajiesi kanssa, mutta myös vakuuttaa oman maasi eliitti ja äänestäjät siitä, että kyseessä on paras mahdollinen ratkaisu näissä olosuhteissa. Tiedät, ettet voi saada kaikkea haluamaasi neuvotteluissa, mutta sinulle valtiosi alueellinen yhtenäisyys on kynnyskysymys – palaakaan maa-alasta ei voida luovuttaa. Kenties autonomia tai jokin muu vallanjako looshien kanssa voisi olla hyväksyttävissä. Siihen voi liittyä paikallista itsehallintoa ja määräysvaltaa alueellisessa kielipolitiikassa ja koulutuksessa, turvallisuussektorin uudistamista ja verotulojen jakamista enemmän paikallisesti. Historiaan liittyvät kysymykset ovat hankalampia neuvotella pääkaupungissa, mutta ehkä niitä voitaisiin puida hienovaraisemmin perustamalla sitä varten erityinen asiantuntijakomissio. Mutta sotarikoksiin, kuten etnisiin puhdistuksiin, syyllistyneet LTD:n jäsenet on saatava oikeuden eteen. Heitä ei voi armahtaa. Samoin separatismiin kiihottaminen Trisslandin looshien keskuudessa täytyy estää, kenties jopa tehdä rikolliseksi rangaistuksen uhalla. Sinulle on myös elintärkeää, että Looshlandin trissit saavat vastaavat oikeudet ja kansainvälinen yhteisö takaa heidän tulevan autonomiansa turvallisuuden.

Tiedät, että Trisslandin hallitus on salaa lähestynyt maan sisäisten ja kansainvälisten trissipakolaisten johtajia ja pyytänyt heitä vetämään Trisslandin Vuoristolasta ja Looshlandin Vuoristolasta paenneita trissejä edustavia järjestöjä. Molemmat ovat hyväksyneet tarjouksen. Muista antaa heille ohjeita, mitä sanoa neuvottelupöydässä. Heidän ei kuitenkaan tarvitse tietää aivan kaikkea.

Tiedät myös, että trisslandilainen liikemies on sinun ja pääministerin puolueen tärkeä rahoittaja, mutta se ei mielestäsi suo hänelle valtaa vaikuttaa neuvottelutaktiikkaasi.

MONISTE 5

ROOLI 4 – TRISSLANDIN ARMEIJAN KENRAALI (MIES TAI NAINEN)

Olet korkea-arvoinen kenraali Trisslandin puolustusvoimissa. Olet ollut sotilas koko ikäsi, mutta ennen sodan syttymistä vuoden alussa et ole koskaan osallistunut taisteluihin. Siitä lähtien olet johtanut kamppailua omien sanojesi mukaan "looshiterrorismia" vastaan Trisslandin Vuoristolassa. Trisslandin pääministeri nimitti sinut mukaan neuvotteluryhmään monikeskisissä neuvotteluissa Vuoristolan konfliktin ratkaisemiseksi.

Johtavana sotilashenkilönä sinut tunnetaan maassasi hyvin, ja vaikka kansa on kokenut eräiden alueiden hallinnan menettämisen kipeänä, sinua ei ole syytetty siitä. Tiedät, ettet voi saada kaikkea haluamaasi neuvotteluissa, mutta sinulle valtiosi alueellinen yhtenäisyys on kynnyskysymys – palaakaan maa-alasta ei voida luovuttaa. Kenties autonomia tai jokin muu vallanjako looshien kanssa voisi olla hyväksyttävissä. Mutta sotarikoksiin, kuten etnisiin puhdistuksiin, syyllistyneet LDT:n jäsenet on saatava oikeuden eteen. Heitä ei voi armahtaa.

Olet joutunut antamaan salaa sotilaallista tukea TKVL:lle pääministerin siunauksella. Et ole kuitenkaan varma, onko ulkoministeri/pääneuvottelija tietoinen asiasta. Olet tyytyväinen, että tuet TKVL:ää ja neuvottelet rauhasta samanaikaisesti. Näin sinuun on vaikeampi kohdistaa poliittista painetta tulevaisuudessa. Henkilökohtaisella tasolla tulet myös helposti toimeen Looshlandin virallisen armeijan edustajien kanssa. Pidät heitä kollegoinasi.

Aikaisempi elämäsi nojatuolikenraalina ei ole tuonut sinulle suurta omaisuutta, ja olet käyttänyt kaikki sodan tuomat tilaisuudet kerätäksesi rahaa oman ja perheesi tulevaisuuden varalle. Olet muun muassa ottanut haltuusi suurten osan salakuljetuksesta yli valvontalinjan ja kansainvälisen rajan, joskin annat mielelläsi luottoupseeriasi hoitaa käytännön järjestelyt LDR:n johtajien kanssa. Näin voit jatkossa sanoa, ettet ole tehnyt salaisia sopimuksia terroristien kanssa. Olet myös myynyt laittomasti aseita TKVL:lle, kun he ovat kokeneet virallisen sotilasavun riittämättömäksi.

Tiedät, että Trisslandin liike-elämän edustaja on pääministerin ja ulkoministerin/pääneuvottelijan puolueen suuri rahoittaja. Sinua häiritsee ajatus, että liikemies saattaa yrittää ohjata hallituksesi neuvottelutaktiikkaa.

MONISTE 6

ROOLI 5 – TRISSLANDILAINEN LIIKEMIES (MIES TAI NAINEN)

Olet varakas liikemies Trisslandissa. Sinulla on jo pitkään ollut kaupallisia intressejä nykyisellä konfliktivyöhykkeellä rajan molemmin puolin, Loolshlandn Vuoristolassa ja Trisslandin Vuoristolassa. Tärkein liiketoimintasi on luonnonvarojen louhinta, jalostus ja vienti tuolta ja muilta alueilta. Kun sota syttyi, poliittiseen johtajuuden puute ja tilanteen tehoton hoitaminen paikan päällä ärsyttivät sinua. Jokainen päivä sotaa tuottaa sinulle tappiota, heikentää uskottavuuttasi kansainvälisten kumppaniasi silmissä ja aiheuttaa ennen aikaista hiustenlähtöä stressin vuoksi. Tappioiden leikkaamiseksi olet ryhtynyt puoliksi laittomiin liiketoi-
miin. Joudut maksamaan lahjuksia kaivosalueita hallitseville asejoukoille ja ”suojelurahaa”-
kumppanien hallituksen joukoille, joiden valvomien tarkastuspisteiden läpi tuotteesi joutuvat
kulkemaan matkalla jalostettavaksi.

Sinulla on monitahoinen suhde kollegoihisi Looshlandissa. Joissain yhteyksissä olette kil-
pailijoita, joissain teette yhteistyötä.

Olet täysin laillisesti tukenut suurilla summilla Trisslandin pääministerin puoluetta, ja tänä
vuonna olet joutunut maksamaan lahjuksia suoraan pääneuvottelijalle, joka sotilasjohtajan
ominaisuudessa hallitsee sinulle tärkeitä kuljetusreittejä. Tämän vuoksi koet, että sinulla on
valtaa antaa ohjeita pääneuvottelijalle, kuinka parhaiten edustaa Trisslandin asiaa neuvot-
telupöydässä.

Et pidä julkisesta esiintymisestä ja pysyttelet mieluusti poissa rauhanneuvottelujen kaltai-
sista mediasirkuksista, mutta olet valtavan kiinnostunut neuvottelujen lopputuloksesta ja
välittäjäryhmä on rohkaissut sinua osallistumaan prosessiin. Poliitikot ja sotilaat eivät ole
onnistuneet ratkaisemaan tätä sotkua, joten ehkä sinun on aika astua esiin ja näyttää heil-
le, millaista jälkeä voi saada aikaan, kun ajattelee käytännönläheisesti ja ilman hyödyttömiä
ideologioita typeryyttä.

Olet liiketoimissasi tottunut luottamuksellisiin kahdenkeskisiin neuvotteluihin ja käytät tätä
tehokkaasti eduksesi liittolaisuuksien rakentamisessa ja etujesi tavoittelussa.

MONISTE 7

ROOLI 6 – LDT:N KOMENTAJA (MIES)

Olet korkea-arvoinen komentaja Looshien demokraattisessa tasavallassa. Joukkosi pitää hallussaan isoa osaa konfliktivyöhykkeestä aikaisemmin Trisslandille kuuluneella alueella. Hallussanne on myös pieni pala maata Looshlandin puolella, missä onnistuitte lyömään trissiseparatistit, jotka yrittivät laittomasti vallata osan Looshlandista Trisslandin rikollisen hallituksen tuella.

Vuosikausia tunsit Trisslandin hallituksen sorron niskassasi, ja keräsit aseita ja kaltaisiasi miehiä sen päivän varalle, kun voit ryhtyä avoimeen vastarintaan. Onneksi se päivä koitti vuoden 2017 alussa. Nyt nimesi kirjoitetaan looshien kansan historiaan. Tiedät, että sotilaalliset voitot eivät vielä riitä, ja opettelet parhaillaan poliitikon taitoja. Ilman poliittisia keinoja on mahdotonta rakentaa oikeaa itsenäistä Looshien demokraattista tasavaltaa. Pessimistit sanovat, etteivät isot kansainväliset pelurit salli uuden valtion tunnustamista. Itse et ymmärrä, miksi saksalaisilla ja itävaltalaisilla voi olla kaksi eri valtiota saksankielisille ihmisille, mutta looshin kansakunnalle se olisi mahdotonta.

Olit itse mukana ajamassa trissejä ulos tasavallastanne, ja hyvällä syyllä – vihollisen kannattajat kansankuntanne keskuudessa ovat turvallisuusuhka. Jos trissit opettelevat looshin kielen, vannovat uskollisuutta LDT:lle, ehkä ottavat puolisoikseen looshin, he ovat tervetulleita. Mutta maatanne ette jaa sellaisten ihmisten kanssa, jotka sanovat teitä terroristeiksi.

Konfliktin aikana olet ottanut vastaan lahjuksia trisslandilaiselta ja looshlandilaiselta liikemieheltä päästääkseen heidän tuotteensa liikkumaan alueenne läpi. Kontrolloit myös salakuljetusta valvontalinjan ja kansainvälisen rajan yli. Tässä olet salaa yhteistyössä Trisslandin puolustusvoimien keskijohdon upseerien kanssa, mutta et suoraan Trisslandin armeijan kenraalin kanssa. Epäilet kuitenkin, että hän on mukana kuvioissa.

Olet saanut virallista sotilasapua ja ostanut laittomia aseita Looshlandin pääneuvottelijalta, joka on Looshlandin armeijan korkea-arvoinen kenraali.

MONISTE 8

ROOLI 7 – LDT:N PÄÄNEUVOTTELIJA (NAINEN TAI MIES)

Olet korkea-arvoinen poliitikko vasta perustetussa Looshin demokraattisessa tasavallassa. Olet uskollinen Looshlandin hallitukselle, mutta tiedä ettei tätä parane sanoa ääneen. Se teki hallaa neuvotteluissa, sillä Loohslandin toiminta ei saa julkisesti näyttää yritykseltä valata naapurimaan aluetta, etenkin Trisslandin.

LDT:n joukot pitävät hallussaan paitsi Looshin demokraattien tasavallan aluetta, myös pientä osaa konfliktivyöhykkeestä Looshlandin puolella. Siellä he onnistuivat ajamaan ulos trisseseperatistit, jotka yrittivät laittomasti vallata osaa Looshlandin alueesta Trisslandin rikollisen hallituksen tuella. Tämä voi olla hyvä kansainvälinen neuvotteluvaihtoehto, jos Looshlandin hallitus alkaa kääntyä teitä vastaan – hallitus ei nimittäin osannut odottaa, että LDT valtaisi tämän alueen, eikä todellakaan antanut käskyä siihen.

Vuosikausia tunsit Trisslandin hallituksen sörön niskassasi ja osallistuit aktivistina ideologiseen kamppailuun, valmistautuen avoimen vastarinnan aikaa varten. Onneksi se päivä koitti vuoden 2017 alussa. Nyt nimesi kirjoitetaan looshien kansan historiaan.

Tiedät, että sotilaskomentajanne ovat tulossa hulluiksi kaikesta veren vuodatuksesta ja itsenäisyystaistelun seuraava vaihe on kaltaistesi poliitikkojen käsissä. Ilman poliittisia keinoja on mahdotonta rakentaa oikeaa itsenäistä Looshien demokraattista tasavaltaa.

Et ollut itse mukana ajamassa trissejä ulos tasavallasta. Kätesi ovat siis “puhtaat” ja voit neuvotella muiden tunnustettujen poliitikkojen kanssa tasavertaisena kollegana, toisin kuin sotilastoverisi. Et myöskään ole osallisena laittoman sotatalouden pyörittämisessä, mutta olet tietoinen siitä etkä hyväksy moista. Tietääksesi LDT:n komentajat ottavat trisslandilaiselta ja looshlandilaiselta liikemieheltä lahjuksia ja sallivat heidän tuotteiden liikkua LDT:n alueen läpi, ja kontrolloivat suurta osaa salakuljetuksesta yli valvontalinjan ja kansainvälisen rajan.

MONISTE 9

ROOLI 8 – TRISSIPAKOLAISTEN JOHTAJA (MIES TAI NAINEN)

Pakenit Looshlandin Vuoristolän osasta, joka on nykyisin LDT:n hallussa. Oleskelet nyt tilapäisesti Trisslandissa. Vaikka Trisslandin väestö on kaltaisia etnisiä trissejä, jotka puhuvat samaa kieltä ja joiden kulttuuri ja historia ovat samat, se ei ole kotimaasi. Olet aina tuntenut poliittista uskollisuutta Trisslandia kohtaan ja vierailit maassa usein rauhan aikaan, mutta sydämässäsi todellinen kotisi on Looshlandin Vuoristolassa. Sinne isovanhempasi on haudattu, siellä kävit koulusi ja siellä syntyivät lapsesi, jotka nyt ovat kanssasi paossa.

Sodan alussa iloitsit, kun TKVL valtasi kyläsi ja esti loosheja kaatamasta kansallissankarinnan esittävän patsaan. Mutta kuukausien kuluessa päädyit pakolaiseksi, kun Looshlandia kannattava LDT valtasi alueita Looshlandin Vuoristolassa, kyläsi niiden joukossa. LDT näytti pärjäävän taistelussa TKVL-ystäviesi vastaan paremmin kuin Looshlandin armeija. Kenties, koska he olivat eräänlaisia "tosiuskovaisia", todellisia kiihkoilijoita, toisin kuin virallinen armeija. Annoit julkisesti tukesi alkuperäiselle TKVL:lle, joten ellet olisi paennut vauhdilla, LDT olisi tappanut sinut tai vähintäänkin vanginnut ja kiduttanut. Näin kävi ystävillesi, jotka otettiin kiinni.

Haluat palata kotiin turvallisesti. Kun Trisslandin hallitus kaikessa hiljaisuudessa pyysi sinua perustamaan ja johtamaan Looshlandin Vuoristolän trissipakolaisia edustavaa järjestöä, tartuit nopeasti tilaisuuteen. Joskus Trisslandin hallituksen neuvottelija ohjeistaa sinua puhumaan monenkeskisissä neuvotteluissa, mutta joskus menet tilanteen mukaan.

MONISTE 10

ROOLI 9 – TRISSLANDIN MAAN SISÄISTEN PAKOLAISTEN JOHTAJA (NAINEN)

Olet Vuoristolän trissinaisten järjestön johtaja. Sinut valittiin epävirallisessa, mutta melko kattavassa äänestyksessä edustamaan Trisslandin sisäisten trissipakolaisnaisten asiaa.

Pakenit Trisslandin Vuoristolasta, joka on nykyisin LDT:n hallinnassa. Oleskelet nyt tilapäisesti Trisslandin pääkaupungissa. Vaikka pääkaupungin asukkaat ovat kaltaisia etnisiä trissejä, joiden kieli ja kulttuuri ovat samanlaisia kuin omasi, se ei tunnut kodilta. Et koskaan pitänyt suurkaupungista, ja vaikka vierailit pääkaupungissa usein työ- ja perheasioissa rauhan aikana, sydämessäsi todellinen kotisi on Trisslandin Vuoristolassa. Sinne isovanhempasi on haudattu, siellä kävit koulusi ja siellä syntyivät lapsesi, jotka nyt ovat kanssasi paossa.

Sodan alussa pelkäsit, kun LDT valtasi kotikyläsi. Tiesit oitis, että pakeneminen on ainoa vaihtoehto. Vaikka edustat alueellasi vähemmistökansaa, olet aina julkisesti tukenut Trisslandin keskushallitusta. Ellet olisi paennut pikaisesti, LDT olisi tappanut sinut tai vähintäänkin vanginnut ja kiduttanut. Näin kävi ystävillesi, jotka otettiin kiinni.

Haluat palata kotiin turvallisesti. Kun Trisslandin hallitus kaikessa hiljaisuudessa pyysi sinua perustamaan ja johtamaan muita Trisslandin Vuoristolän trissipakolaisia edustavaa järjestöä, tartuit nopeasti tilaisuuteen. Joskus Trisslandin hallituksen neuvottelija ohjeistaa sinua puhumaan monenkeskisissä neuvotteluissa, mutta joskus menet tilanteen mukaan.

MONISTE 11

ROOLI 10 – GEGLANDIA EDUSTAVA DIPLOMAATTI (MIES TAI NAINEN)

Olet Geglandin hallituksen suurlähettiläs, uradiplomaatti. Konflikti ei kiinnosta sinua henkilökohtaisesti. Edustat vain parhaasi mukaan maasi etuja, jotta esimiehesi huomaisivat sinut ja antaisivat ylennyksen osastonjohtajaksi.

Geglandia kiinnostaa heikentää sekä Looshlandia että Trisslandia, jotta niiden kansainväliset markkinat avautuisivat kaapattavaksi. Tähän sisältyvät myös konfliktialueen luonnonvarat. Geglandia kiinnostaa myös valmistamiensa aseiden myyminen laillisesti molemmille osapuolille.

Gegland voi käyttää etuoikeuttaan lähettää alueelle rauhanturvaajia kansainvälisen yhteisryhmän jäsenille suodun veto-oikeuden turvin. Tämä ei rajoitu tulitaukosopimuksessa mainittuihin varsinaisiin syihin, vaan Gegland voi mahdollisesti käyttää veto-oikeuttaan myös edistääkseen taloudellisia ja geopoliittisia etujaan.

Gegland näkee itsensä maailmanlaajuisesti esimerkkinä “modernista ulkopoliittisesta nationalismista” eli vahvana, omia etujaan ajavana valtiona, joka liittoutuu muiden maiden kanssa lyhyen ja keskipitkän aikavälin etujensa mukaisesti ja arvostaa valtioiden suvereniteettiä enemmän kuin globaalia demokraattista yhteistyötä.

MONISTE 12

ROOLI 11 – MICKLANDIA EDUSTAVA DIPLOMAATTI (MIES TAI NAINEN)

Olet Micklandin hallituksen suurlähettiläs, uradiplomaatti. Konflikti ei kiinnosta sinua henkilökohtaisesti. Edustat vain parhaasi mukaan maasi etuja, jotta esimiehesi huomaisivat sinut ja antaisivat ylennyksen osastonjohtajaksi.

Mickland haluaa lähialueelleen vakautta, koska se uskoo Looshlandin ja Trisslandin taloudellisen kehityksen avaavan tilaisuuksia tuottoisaan kaupankäyntiin kummankin maan kanssa. Konfliktin ratkaisun jälkeen Mickland haluaa investoida nykyisen konfliktivyöhykkeen luonnonvarojen louhintaan.

Micklandilla on aikaisemmin ollut vahvat poliittiset suhteet Trisslandiin, mutta viimeisen vuosikymmenen aikana tämä suhde on heikentynyt. Syitä ovat muun muassa Trisslandin demokratian heikko tona ja Micklandin sisällä vallitseva poliittinen paine panostaa vähemmän ulkopolitiikkaan. Mickland näkee itsensä ”liberaalidemokraattisen maailmanjärjestyksen” globaalina johtajana, ja sen arvot ovat siksi ideologisessa ristiriidassa Geglandin kanssa.

MONISTE 13

ROOLI 12 – PUOLUEETON VÄLITTÄJÄ (MIES TAI NAINEN)

Olet ammattimainen sovittelija ja työskentelet kansainväliselle kansalaisjärjestölle, joka erikoistuu välittämään neuvotteluja aseellisten konfliktien osapuolten kesken. Trislandin ja Looshlandin hallitukset ovat pyytäneet järjestöäsi välittämään monenkeskisiä neuvotteluja Vuoristolän konfliktin poliittisen ratkaisun löytämiseksi.

Olet tyytyväinen, että tulitaukosopimus on jo olemassa, joten voit keskittyä tukemaan kaikkia osapuolia konfliktin juurisyiden (joita ovat ihmisoikeusloukkaukset) ja konfliktista seuranneiden ongelmien (pakolaisuus, aseelliset kapinallisjoukot) ratkaisemiseksi.

Olet myös tyytyväinen, että YK tukee työtäsi. Voit pyytää heidän apuaan, jos jokin konfliktin osa-alue vaatii puolueetonta teknistä asiantuntemusta. Voit vaihtokäytännössä pyytää YK:n pääsihteerin käyttämään poliittista vaikutusvaltaansa ja patistamaan osapuolia yhteistyöhön neuvotteluissa. YK on myös luvannut kerätä kansainvälisiä lahjoittajia avustamaan Vuoristolän jälleenrakennuksessa ja sovittelussa, kunhan nämä poliittiset neuvottelut saadaan päätökseen.

Tehtäväsi ei ole keksiä vastauksia vaan kysyä oikeita kysymyksiä, jotta neuvotteluihin osallistuvat osapuolet voivat keksiä omat ratkaisunsa. Työtäsi on myös varmistaa, että neuvotteluprosessi etenee yhteisesti sovittujen sääntöjen mukaan. Teille varatun 60 minuutin aikana osallistujat tuskin löytävät ratkaisuja kaikkiin ongelmiin. Voit tukea heitä ratkomaan vain keskeisimpiä ongelmia, tai voit käyttää ajan vain saadaksesi heidät sopimaan käsiteltävien asioiden tärkeysjärjestyksestä.

Muista, että ihmisluonnon mukaan neuvottelijat haluavat usein pitää avauspuheenvuoron, jossa he kertovat itselleen tärkeät avainkohdat. Käytä avauspuheenvuoroissa kuulemaasi tietoa tunnistaaksesi tärkeimpiä aiheita, mahdollisia ratkaisuja ja muita olennaisia havainnoja.

Mieti myös ajanottoa, kuinka pitkään kukin puhuja saa olla äänessä, ettei aika lopu kesken.

Työskentele yhdessä neuvonantajasi kanssa ja merkitse muistiin kohdat, joista osapuolet ovat yhtä mieltä ja/tai tärkeät kysymykset, joita on syytä käsitellä myöhemmin. Käytä fläppitaulua tai powerpoint-kalvoja. Näin osallistujat kokevat, että heitä kuunnellaan.

Sovi selvä työnjako neuvonantajasi kanssa, jotta ryhmänne toimii mahdollisimman tehokkaasti. Voitte käydä asioita läpi neuvonantajan kanssa ennen jo harjoitusta, niin että voitte käyttää simulaation ajan parhaan mahdollisen tuloksen tavoitteluun.

Käytä puolen tunnin valmistautumisaika selvittämällä keitä pöydässä istuu, mitä aiheita he haluavat kokouksen asialistalle, ja haluavatko he neuvottelujen noudattavan joitain erityisiä sääntöjä.

Lopuksi, muista yrittää parhaasi mukaan olla ottamatta henkilökohtaisesti kantaa konfliktiin ja siihen, kuka on oikeassa ja kuka väärässä. Pidä suhteesi kaikkiin konfliktin osapuoliin tasapainoisena ja puolueettomana, jotta voi tehdä työtäsi.

MONISTE 14

ROOLI 13 – PUOLUEETTOMAN VÄLITTÄJÄN NEUVONANTAJA (MIES TAI NAINEN)

Olet ammattimainen sovittelija ja työskentelet kansainväliselle kansalaisjärjestölle, joka erikoistuu välittämään neuvotteluja aseellisten konfliktien osapuolten kesken. Trislandin ja Looshlandin hallitukset ovat pyytäneet järjestöäsi välittämään monenkeskisiä neuvotteluja Vuoristolän konfliktin poliittisen ratkaisun löytämiseksi. Sinua on pyydetty mukaan samaa järjestöä edustavan puolueettoman välittäjän johtamaan neuvotteluryhmään.

Olet tyytyväinen, että tulitaukosopimus on jo olemassa, joten voitte keskittyä tukemaan kaikkia osapuolia konfliktin juurisyiden (eli ihmisoikeusloukkausten) ja konfliktista seuranneiden ongelmien (pakolaisuus, aseelliset kapinallisjoukot) ratkaisemiseksi.

Ryhmäsi tehtävä ei ole keksiä vastauksia vaan kysyä oikeita kysymyksiä, jotta neuvotteluihin osallistuvat osapuolet voivat keksiä omat ratkaisunsa. Työtäsi on myös varmistaa, että neuvotteluprosessi etenee yhteisesti sovittujen sääntöjen mukaan. Teille varatun 60 minuutin aikana osallistujat tuskin löytävät ratkaisuja kaikkiin ongelmiin. Voitte tukea heitä ratkomaan vain keskeisimpiä ongelmia, tai voitte käyttää ajan vain saadaksesi heidät sopimaan käsiteltävien asioiden tärkeysjärjestyksestä.

Muista, että ihmisluonnon mukaan neuvottelijat haluavat usein pitää avauspuheenvuoron, jossa he kertovat itselleen tärkeät avainkohdat. Käytä avauspuheenvuoroissa kuulemaasi tietoa tunnistaaksesi tärkeimpiä aiheita, mahdollisia ratkaisuja ja muita olennaisia havaintoja.

Mieti myös ajanottoa, kuinka pitkään kukin puhuja saa olla äänessä, ettei aika lopu kesken.

Voit auttaa välittäjäryhmän johtajaa ja merkitä muistiin kohdat, joista osapuolet ovat yhtä mieltä ja/tai tärkeät kysymykset, joita on syytä käsitellä myöhemmin. Käytä fläppitaulua tai powerpoint-kalvoja. Näin osallistujat kokevat, että heitä kuunnellaan.

Sovi selvä työnjako välittäjäryhmän johtajan kanssa, jotta ryhmänne toimii mahdollisimman tehokkaasti. Voitte käydä asioita läpi ryhmää johtavan sovittelijan kanssa ennen jo harjoitusta, niin että voitte käyttää simulaation ajan parhaan mahdollisen tuloksen tavoitteluun.

Käyttäkää puolen tunnin valmistautumisaika selvittämällä keitä pöydässä istuu, mitä aiheita he haluavat kokouksen asialistalle, ja haluavatko he neuvottelujen noudattavan joitain erityisiä sääntöjä.

Lopuksi, muista yrittää parhaasi mukaan olla ottamatta henkilökohtaisesti kantaa konfliktiin ja siihen, kuka on oikeassa ja kuka väärässä. Pidä suhteesi kaikkiin konfliktin osapuoliin tasapainoisena ja puolueettomana, jotta voi tehdä työtäsi.

OHJEITA PURKUKESKUSTELUUN – KYSYMYKSIÄ JA MAHDOLLISIA JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Hyvä purku:

- Antaa kaikille harjoitukseen osallistuneille tilaa ilmaista itseään, kuunnella toisia ja pohtia yhdessä.
- On jäsennelty keskustelu, joka etenee vaihe kerrallaan.
- Pyrkii yhdistämään harjoituksen henkilökohtaisen oppimiskokemuksen joukkoon laajempia johtopäätöksiä, joita osallistujat voivat muistaa ja yrittää soveltaa jatkossa käytännössä.

Yleensä on luontevaa edetä aihe kerrallaan seuraavassa järjestyksessä:

Tunteet: Kysy osallistujilta, miltä heistä tuntui rooleissaan.

- Pääsivätkö he kaikki sisään rooleihinsa?
- Miltä heistä tuntui olla vuorovaikutuksessa muihin rooleihin?
- Mikä oli helppoa ja mikä vaikeaa heidän rooleissaan, ja miksi?

Anna oppilaiden puhua omista rooleistaan ilman suurempaa analysointia, vaan tarkkaillen heitä. Tämä saattaa auttaa osoittamaan, että eri ihmiset ovat saattaneet kokea harjoituksen eri tavoin, mikä voi auttaa oppilaita ymmärtämään harjoituksen opetuksia laajemmin.

Lopputulokset: Keskustele osallistujien kanssa, millaisiin lopputuloksiin he pääsivät simulaatiossa.

- Saatiinko ratkaisu aikaan, vai kenties osittaisia ratkaisuja?
- Kuka oli tyytyväinen ratkaisuun, kuka ei, ja miksi?
- Tätä konkreettista keskustelua tulisi yleistää opettajan avulla vastaamaan laajempaa konfliktien tyypillisten lopputulosten valikoimaa (toinen osapuoli voittaa ja toinen häviää, kompromissi, molemmat voittavat, molemmat häviävät).

Prosessi: Keskustele osallistujien kanssa seuraavista kysymyksistä ja yhdistä oppilaiden vastaukset CMI:n kokemuksiin rauhanvälitystyöstä.

- Miten osallistujat pääsivät yhdessä edellisessä keskustelussa kuvattuun lopputulokseen? (CMI:n kokemuksiä: Konfliktien ratkaisut ovat kestäviä vain, jos kaikki osalliset ryhmät ovat edustettuna niiden etsimisessä. Sovinto löytyy helpommin, jos annamme itsellemme tilaa olla luovia ja keksiä lukuisia vaihtoehtoja ennen kuin neuvottelemme kattavasta ratkaisusta, joka täyttää kaikkien tarpeet).
- Kuinka hyvin kukin osallistuja yksilönä ja kaikki yhdessä ryhmänä käytti sovittelua työkaluna konfliktin hoitamiseksi? Viittaa kaikkien osallistujien saamiin ohjeisiin tehokkaasta sovittelusta ja opettajan omiin ohjeisiin.

(CMI:n kokemus: Avoimet kysymykset, tarkkaavainen kuuntelu aito kiinnostus ymmärtää vastustajan näkökulmaa ovat erittäin tärkeitä konfliktin ratkaisemisessa.)

- Mitkä toimintamallit osoittautuivat tehokkaiksi ja mitkä huonoiksi konfliktin ratkaisussa ja miksi?

(CMI:n kokemuksia: Sovittelun aikana on ensiarvoisen tärkeää pidättäytyä väkivallasta, myös hyökkäävästä kielestä ja henkilökohtaisista loukkauksista. Vuoropuhelu ja sovittelu rakentuvat ajatukselle, että kun ihmisten väliset suhteet saavat kehittyä rakentavassa ja molemmin puolin kunnioittavassa hengessä, riidat ratkeavat helpommin ja oikeudenmukaisemmin.)

- Miten välittäjän roolin ottaneet kokivat harjoituksen?

(CMI:n kokemuksia: Sovittelijoiden on usein työskenneltävä kaikkien eri osapuolten kanssa erikseen ja auttaa heitä oivaltamaan mitä he haluavat ja eivät halua. Heidät on syytä tuoda yhteen keskustelemaan keskenään vasta, kun he kokevat olevansa valmiita. Kun konfliktin osapuolet tuodaan yhteen neuvotteluihin, on tärkeää sopia säännöistä, joita kaikkien on noudatettava vuoropuhelun aikana. Sovittelun aikana välittäjän tulisi varmistaa, että kaikilla on samat oikeudet ja yhtä paljon aikaa puhua.)

- Mitä johtopäätöksiä voidaan vetää sovittelusta työkaluna? Millaisia taitoja meidän tulee osata, jotta voisimme käyttää sovittelua ja vuoropuhelua apuna todellisessa elämässä?

Harjoitus: Denis Matveev